

سرشناسه	نوری، علی، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	سماوات: سازمان‌های مردم‌نهاد آموزش و اشتغال توان‌یابان / به اهتمام علی نوری؛ [برای] دفتر فرهنگ معلولین.
مشخصات نشر	قم: توانمندان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۳۴۴ ص.: مصور، نمودار؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
قیمت	۲۰۰۰۰ ریال: ۳-۲-۹۸۶۰۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
عنوان دیگر	سازمان‌های مردم‌نهاد آموزش و اشتغال توان‌یابان.
موضوع	سازمان‌های غیردولتی -- ایران -- مدیریت
موضوع	Non-governmental organizations -- Iran -- Management
موضوع	معلولان -- ایران -- آموزش و پرورش
موضوع	People with disabilities -- Iran -- Education
موضوع	معلولان -- ایران -- خدمات
موضوع	People with disabilities -- Services for -- Iran
موضوع	معلولان -- ایران -- اشتغال
موضوع	People with disabilities -- Employment -- Iran
شناسه افزوده	دفتر فرهنگ معلولین.
شناسه افزوده	سمینار بین‌المللی مراکز آموزش و اشتغال‌زایی توان‌یابان (سماوات) (تخمت: ۱۳۹۲: کاشان)
شناسه افزوده	سمینار بین‌المللی مراکز آموزش و اشتغال‌زایی توان‌یابان (سماوات) (دومین: ۱۳۹۳: قزوین)
شناسه افزوده	سمینار بین‌المللی مراکز آموزش و اشتغال‌زایی توان‌یابان (سماوات) (سومین: ۱۳۹۴: هرمزگان)
شناسه افزوده	سمینار بین‌المللی مراکز آموزش و اشتغال‌زایی توان‌یابان (سماوات) (چهارمین: ۱۳۹۵: تهران)
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ن ۹ / الف / ۲ / HD۲۷۶۹
رده بندی دیویی	۳۶۱/۳۷-۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۰۱۶۴۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.Ketab.ir

دفتر فرهنگ معلولین
دارالتقافة للمعوقين
Handicap Cultural Center

انتشارات توانمندان
Tavanmandan Publications

سماوات: سازمان‌های مردم‌نهاد آموزش و اشتغال توانمندان

به‌اهتمام: علی نوری

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۰۶-۲-۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۲۰۰/۰۰۰ ریال

ناشر: توانمندان طرح جلد: استودیو نیم

قم، بلوار محمدمین، خیابان گلستان، کوچه ۱۱، پلاک ۴، دفتر فرهنگ معلولین

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۴۵۲ فکس: ۰۲۵-۳۲۹۱۳۵۵۲ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۰۷۶۵

www.HandicapCenter.com , www.DataDisability.com , info@handicapcenter.com

فهرست

۱۱	.....	طلیعه
۱۳	.....	مقدمه
۱۷	.....	پیشگفتار

فصل نخست: پیشینه شکل و تشکیلات

۲۳	.....	سر و مالکیت
۲۵	.....	دوره استان
۲۷	.....	دوره جدید
۲۸	.....	گزارش اول: تغییر جامعه معلولین با آموزش
۳۰	.....	نکته سندی
۳۲	.....	گزارش دوم: مشارکت حوزه علمیه در سامان دهی به معلولان
۳۷	.....	نکته سنجی: تاریخ تکلیف علوی بران آموزش معلولین
۴۲	.....	ضرورت، اهمیت و کارایی
۴۳	.....	بررسی شرایط و ظرفیت‌ها
۴۵	.....	نقش و جایگاه مذهب
۴۶	.....	تجربه و دانش مدیریت
۴۷	.....	تعیین خط‌مشی
۵۰	.....	دیگر عوامل کارایی
۵۲	.....	خلاصه و نتیجه‌گیری

فصل دوم: تأسیس و تداوم

۵۵	.....	شکل‌گیری
۵۵	.....	مقاله از ایده تا اجرا
۶۲	.....	ملاحظه
۶۸	.....	مشخصه‌های سازمانی
۶۸	.....	نام‌گذاری
۶۸	.....	تاریخ تأسیس و مؤسسين
۶۹	.....	هیئت مدیره سماوات و مدیرعامل
۷۰	.....	خط‌مشی
۷۱	.....	اساسنامه
۸۰	.....	ارتباطات

فصل سوم: محوریت رعد الغدیر

۸۳	..... تأسیس و آغاز فعالیت‌ها
۸۴	..... خط‌مشی
۸۵	..... بخش‌های اداری و وابسته
۹۲	..... گسترش و مشابه‌سازی
۹۳	..... مراکز مشابه یا همسو
۹۹	..... مشخصات مراکز
۹۹	..... ریشه نیکوکاری رعد الغدیر
۱۰۰	..... انجمن حمایت از کودکان بهشت
۱۰۱	..... مؤسسه نیکوکاری رعد الیگودرز
۱۰۱	..... مؤسسه نیکوکاران باران مهر لیان بوشهر
۱۰۲	..... انجمن حمایت از نخلستان هرمرگان
۱۰۳	..... مؤسسه نیکوکاران رعد الغدیر پاکدشت
۱۰۳	..... انجمن حمایت از کودکان رنو توانان تواناب تهران
۱۰۴	..... مرکز آموزشی و توانبخشی جوان زاهدان
۱۰۴	..... مجتمع رعد زنجان
۱۰۵	..... مؤسسه آموزشی نیکوکاری رعد سمنج
۱۰۶	..... مؤسسه نیکوکاری رعد شیراز
۱۰۷	..... کانن معلولین توانا
۱۰۷	..... مؤسسه نیکوکاری کاشانه مهر کاشان
۱۰۷	..... مجتمع رعد کرج
۱۰۸	..... مؤسسه خبریه توانبخشی و آموزشی رعد توانیابان گیلان
۱۰۸	..... مجتمع توانیابان مشهد
۱۰۹	..... مؤسسه خبریه آموزشی و توانبخشی توانیابان
۱۰۹	..... دفتر فرهنگ معلولین
۱۱۱	..... مؤسسه توان بایان صبح الوند همدان
۱۱۱	..... مؤسسه عطیه سبزوار
۱۱۲	..... جمع‌بندی اطلاعات

فصل چهارم: نشست اول، آبان ۱۳۹۲

۱۲۳	..... سازمان برگزار کننده
۱۲۳	..... هدف و خط‌مشی
۱۲۴	..... مراکز شرکت کننده
۱۲۵	..... برنامه اجرایی

۱۲۹	انعکاس رسانه‌ای
۱۳۸	درباره نیاسر
۱۳۸	ویژه‌نامه سماوات
فصل پنجم: نشست دوم، آذر ۱۳۹۳	
۱۴۵	بیان دیدگاه‌ها
۱۴۸	تأکید بر احقاق حقوق و اشتغال
فصل ششم: نشست سوم، دی ۱۳۹۴	
۱۵۱	آغا-همایش
۱۵۱	روزان
۱۵۲	روز دوم
۱۵۲	روز چهارم
۱۵۳	دیدگاه بنیاد معاد معاری
۱۵۳	دیدگاه علیرضا آتک
۱۵۴	توصیه‌های خسرو نصریان
۱۵۶	دیدگاه کن موروکا
۱۵۷	دیدگاه احمد حبیبی
۱۵۸	مصوبه‌ها
۱۵۸	بخشی از بیانیه
فصل هفتم: نشست چهارم، اسفند ۱۳۹۵	
۱۶۳	تصمیم‌گیری
۱۶۴	مکان و زمان
۱۶۴	دعوتنامه
۱۶۵	برنامه اجرایی
۱۶۶	گزارش چهارمین همایش
۱۶۸	علل و عوامل موفقیت در مراکز نیکوکاری
۱۷۰	نقش دانش ارتباطات و اینترنت در پیشبرد مشارکت مردمی
۱۸۰	حضور در فضای مجازی
۱۸۱	تجربه شخصی
۱۸۳	کاهش هزینه‌ها
۱۸۴	نمایش پویایی سازمان
۱۸۵	زفایت بین خبریه‌ها و مشارکت در رقابت‌ها
۱۸۶	فعال‌سازی وب‌سایت

۱۸۷	جذب رویدادها شدن
۱۸۸	ارتباط با افراد و سازمان‌ها
۱۸۹	جذب همکار
۱۹۱	تأمین بودجه
۱۹۲	مراجعات موردی نه همیشگی
۱۹۲	ایجاد کمیین
۱۹۵	تشکیل گروه
۱۹۶	آمار جذب افراد و آمار کمک افراد
۱۹۶	ایع یا بیع
۱۹۹	پرنده خبری
۲۰۰	سوح و عدم ابهام در پیام
۲۰۱	شفافیت
۲۰۲	جذب مشارکت
۲۰۳	گزارش دادن
۲۰۴	پاداش
۲۰۶	ایجاد نمایندگی خارج
۲۰۷	جذب مشارکت بین المللی
۲۰۷	پرسش و پاسخ
۲۱۳	جایگاه محصولات فکری و اطلاع‌رسانی
۲۱۴	مشکلات و چالش‌ها
۲۱۵	اولویت‌ها و نیازها
۲۱۶	اصول و ضوابط
۲۱۸	اقدامات ضروری و پایه
۲۲۱	کتاب پژوهشی و مرجع
۲۲۱	دیگر طرح‌ها
۲۲۳	نقش و جایگاه کتاب
۲۲۱	تفکر تا راه حل عملی
۲۲۱	وضعیت کنونی و وضعیت مطلوب
۲۲۶	جایگاه دفتر فرهنگ معلولین
۲۲۸	اقتضانات و انتظارات
۲۳۰	اهمیت و جایگاه بانک جامع اطلاعات معلولان
۲۳۴	اشغال از طریق بانک اطلاعات
۲۳۵	شبه مدرن
۲۳۶	اصلاح‌رسانی
۲۳۹	فرهنگ سازی

۲۴۱	..... نهادسازی
۲۴۳	..... خلاصه و نتیجه‌گیری

فصل هشتم: کار ویژه

۲۴۷	..... اشتغال
۲۴۷	..... برنامه و خط‌مشی
۲۴۸	..... آسیب‌شناسی
۲۵۱	..... زیرساخت‌ها
۲۵۲	..... وظیفه و جایگاه سماوات
۲۵۳	..... ش‌ها - مدرن
۲۵۷	..... فرهنگ سازی
۲۵۸	..... فرهنگ سازی
۲۵۹	..... فرهنگ سازی
۲۶۱	..... پیشگیری از بملولیت
۲۶۱	..... عناصر مؤثر
۲۶۲	..... تأمین بودجه
۲۶۲	..... استفاده از بودجه بین‌المللی
۲۶۲	..... منابع مغفول
۲۶۳	..... منابع مردمی
۲۶۳	..... فناوری: دانش و تجربه
۲۶۴	..... شکل‌گیری فناوری
۲۶۵	..... نقش و کارکرد
۲۶۶	..... ارتباطات چند سوبه
۲۶۶	..... خلاصه و نتیجه‌گیری

فصل نهم: شخصیت‌شناسی مسئولان

۲۶۶	..... مرتضی چمن‌آرا
۲۷۰	..... اسماعیل روحانی
۲۷۱	..... سعید سعیدمنش
۲۷۲	..... علی سلطان‌زاده
۲۸۱	..... محمد احمد شمس
۲۸۲	..... سید علی ضیایی
۲۸۴	..... حبیب‌علیزاده ماکویی
۲۸۵	..... علی اصغر گواهی
۲۸۶	..... سید ساعد مطهری

۲۹۱	.....	محمد رضا هادی پور
۲۹۴	.....	هیئت مدیره مؤسسه رعد الغدیر
۲۹۵	.....	هیئت مؤسس سماوات
۲۹۶	.....	هیئت امنای سماوات
۲۹۶	.....	هیئت مدیره سماوات

جل دهم: دیدگاه

۲۹۹	.....	خط مشی و اهداف سماوات
۳۰۸	.....	ویژگی سماوات
۳۱۲	.....	زارش عملکرد

پیوسته سماوات و اسناد

۳۱۵	.....	آلبوم نشست اول سماوات
۳۲۲	.....	آلبوم نشست دوم سماوات
۳۲۴	.....	آلبوم نشست سوم سماوات
۳۲۶	.....	آلبوم نشست چهارم سماوات
۳۳۲	.....	مدارک و اسناد
۳۴۳	.....	منابع و مأخذ

طلیعه

سماوات نخستین شبکه‌ای است که اعضای آن تشکل‌های ویژه معلولان و مردمان است. این شبکه به دلیل ویژگی‌های ذاتی از جمله ارتباط وثیق داشتن با فرهنگ و جامعه انسانی و اسلامی، به عنوان یک تجربه مهم و مؤثر در این کتاب ردیابی و معرفی شده است.

تابستان سال ۱۳۹۰ نامی واصل شد و دعوت به همایشی شده بودیم که اسم آن بسیار جذاب بود. بالای دعوت نامه این عنوان به چشم می‌خورد: سمینار بین‌المللی مراکز آموزش اشتغال‌زایی توان‌پایان (سماوات). نامی تأمل برانگیز که برای اولین بار در تاریخ معلولین ایران به چنین نامی برخورد می‌کردیم. واژه‌های مندرج در این عبارت، مثل بین‌المللی و اشتغال، ناظر به مشکلات ریشه‌ای و زیربنایی معلولان بود و نشانگر طرز فکر خاصی بود. البته این اسم بعداً تغییراتی پیدا کرد ولی هنوز در لفظ و انتخاب کلمات جذاب است.

مدیریت دفتر فرهنگ معلولین مترصد بود به این عنوان بی‌برود و از نزدیک شاهد چگونگی تحقق این تجربه باشد. بالاخره به نیاسر کاشان، دفتر فرهنگ معلولین از این مرکز چهار نیروی کارشناس اعزام شدند. زیرا در تصور ما بود، به نشستی می‌رویم که از نظر فکری و فرهنگی بی‌سابقه است و تصمیم دارد حداقل از منظر فکری و تاریخی اشتغال معلولین را سامان‌دهی کند و برای این منظور از تجارب جهانی هم استفاده شده است. از این‌رو درصدد برآمدیم نیروهای خلاق و کارآمد از این دفتر در نشست حضور داشته باشند و به بهترین شکل تجربه جهانی و افکاری که عرضه می‌شود را دریافت کنند.

پس از نشست اول، نشست‌های دوم و سوم و چهارم را نیز پیگیری کردیم و در نهایت این رخداد تاریخی را ضبط و ثبت نمودیم تا در تاریخ ایران و اسلام و تاریخ جامعه و فرهنگ معلولین بماند و گرد فراموشی و غفلت بر آن نشیند. همچنین همواره به صورت مکتوب در اختیار و در دسترس پژوهشگران و کارشناسان باشد و

به تجزیه و تحلیل آن بپردازند و همیشه حضور زنده داشته باشد. وقتی به نیاسر رفتیم، شب‌ها به تدوین گزارش می‌پرداختیم، این کار را همواره ادامه دادیم، هر جا خبری، تحلیلی درباره سماوات می‌دیدیم ضبط و ثبت می‌کردیم. تا امسال تصمیم گرفتیم هر آنچه ضبط و جمع‌آوری شده، در قالب یک کتاب عرضه شود. به همین فکرها بودیم که آقای مهندس علی سلطان‌زاده از شخصیت‌های خدوم و با اخلاص، خبر تشریف آوردن هیئت مدیره سماوات به قم را به ما اعلام کردند و مدیریت دفتر فرهنگ معلولین تصمیم گرفت این پروژه را جلو ببرد. رودتر کتاب سماوات را منتشر نماید.

آنگون این کتاب در چند فصل به تاریخ تحولات تشکیلات معلولین ایران، تأسیس سماوات، گزارش‌های نشست‌های اول تا چهارم، اشتغال و رفاه معلولین به عنوان جوهره اصلی سماوات می‌پردازد.

لازم به تذکار است که ما فارغ از نگاه و رویکرد سرد و منفی بعضی از مدیران رعد الغدیر و سماوات نسبت به پدیدآورندگان این اثر، تلاش جدی برای معرفی همه جانبه این شبکه کرده‌ایم و همواره سماوات را در همه جا ترویج کرده‌ایم.

سماوات بهانه‌ای شد تا تشکر بسیاری از مدیران ایران مرور کنیم و جوانب آن را بررسی نماییم. سماوات حداقل به لحاظ طراحی و نظری، پدیده‌ای مهم و اساسی است؛ لازم است از کنار آن به راحتی عبور نکنیم و به عنوان یک تجربه تاریخی، ریشه‌ها، پیامدها و تأثیرات آن از منظرهای مختلف بررسی گردد. ضمن احترام به معماران این همایش و آرزوی موفقیت بیشتر به تدوین این اثر ادامه داریم.

مد نوری

مدیر عامل دفتر فرهنگ معلولین

مقدمه

از سال ۱۳۹۲ شبکه‌سازی یا ایجاد تشکل‌های مجموعی در جامعه معلولان رواج گسترده‌تری یافته است. البته همه آحاد معلولان در پی این پروژه نبودند بلکه فقط برخی مدیران ارشد در صدد توسعه بوده و هستند که مراکزی را با خود همسو کنند و شبکه یا مجمع ایجاد نمایند. ریاست‌رعد الغدیر بنا به پیشنهاد دکتر سید ساعد مطهری و با همکاری برخی مراکز دیگر مثل کاشانه مهر کاشان و کانون توانا قزوین و دفتر فرهنگ معلولین (تسمیر) تبریز، الملی با حضور ۲۶ مؤسسه خیریه در نیاسر کاشان را تشکیل داد. این سمینار به نام سماوات بود ولی بار اجرایی و مالی آن بر دوش رعد الغدیر و کاشانه مهر کاشان بود. از این زمان «سماوات» در فرهنگ و ادبیات مؤسسه‌های خیریه و معلولان تبریزی به تدریج به صورت یک شبکه راهش را از لابلای مشکلات و موانع متعدد عبور نمود و به عنوان اولین شبکه در جامعه معلولان متولد شد.

پس از رعد الغدیر، کانون توانا قزوین که ریاست عالی آن سید محمد موسوی بود و مجمع هم‌اندیشی تشکل‌های معلولان را تأسیس نیز در سال ۹۶ مجتمع رعد غرب تهران که ریاست آن با خانم منصوره پناهی بود مجموعه تشکل‌هایی را گردآوری کرد و شبکه دیگری ایجاد کرده است.

تاکنون تلاش کرده‌ایم که انگیزه واقعی را کشف کنیم ولی ممکن نشده است. یک علت آن عدم شفافیت کامل است. البته مدیریت همه این شبکه‌ها گفته‌اند هدفشان جمع کردن تشکل‌ها و معارفه بین آنها و با تقسیم کار فضای کار و تلاش را افزایش دهند و کارایی مراکز ویژه معلولان را زیاده‌تر کنند.

دفتر فرهنگ معلولین در سال ۹۲ درخواست‌های مدیران رعد الغدیر و سماوات را اجابت کرد و در مساعدت به آنان هیچ مضایقه‌ای نداشت؛ البته این دفتر با همه این شبکه‌ها ارتباط دارد و هر وقت دعوت کرده‌اند در جلسات آنها شرکت کرده است و نیز برای هر شبکه پرونده مفصلی گشوده و اطلاعات بسیاری

درباره آنها جمع‌آوری کرده و منتظر فرصتی هستیم تا برای هر یک، کتاب مستقل منتشر نماییم.

کتاب سماوات به دلیل درخواست‌های مکرر در سال ۱۳۹۵ محدود منتشر گردید، ولی پس از انتشار تکمیل و اصلاح آن را ادامه دادیم. گفت‌وگوی مفصلی با دکتر ساعد مطهری مدیرعامل فعلی سماوات انجام شد. او با مطالعه این اثر به تکمیل و اصلاح و ویرایش آن پرداخت. لازم است از ایشان تشکر نماییم و از زحمات خالصانه او در کامل نمودن این کتاب تشکر کنیم.

دو فرزند محلوین بر خود فرض می‌داند با روایت رخدادهای ویژه معلولیت از فراوشی پاک شدن از خزانه و حافظه تاریخ معلولان ایران جلوگیری نموده و با ضبط و ثبت حوادث معلولان، حداقل مواد اولیه را در اختیار مورخان این حوزه قرار دهد. دریغاً بسیاری از حوادث گذشته حتی رخدادهایی که در قرون اخیر وقوع داشته اکنون در منابع بسیار تاریخ معلولان بسیار نحیف و کم حجم است. زیرا گزارشگران در آنوار گذشته وقایع منوات خودشان را ثبت و ضبط نکرده و به رسالت و تعهد ملی و فرهنگی خود بی‌توجه بوده‌اند. اگر امروز وقایع سماوات و حتی فعالیت‌ها و خدمات مدیران در این سازمان ثبت و گزارش نشود، در پنجاه سال آینده، کاربرانی که برای تحقیقات خود نیاز به این گزارش‌ها دارند، با صفحات خالی منابع و کتب مصادف خواهند شد. شخصیت‌های ثعالی در چند دهه قبل بوده‌اند و خدمات بسیار داشته‌اند ولی به هنگام مراجعه به تاریخ و به متون تاریخی متأسفانه مطلبی درباره آنها نمی‌یابیم.

تجارب نخبگان در عرصه‌های مختلف تعلیم و تربیت معلولان، پزشکی و توانبخشی معلولین اگر ضبط و ثبت شده بود اکنون با سرمایه عظیم راه‌گشا و در راه‌های بسیار کارگشا مواجه بودیم؛ اما متأسفانه به دلیل تبلی عده‌ای یا به دلیل وظیفه‌شناسی عده دیگر یا به هر دلیل، این سرمایه‌های عظیم از بین رفته است.

بهر حال رخدادهای جدید مرتبط به سماوات به چاپ دوم این کتاب افزودند و با ویرایش جدید، نکات زائد و تکراری حذف گردیده است. از جمله رخدادهای جدید مرتبط به سماوات ملاقات بعضی از اعضای هیئت مدیره سماوات با جناب آقای سید جواد شهرستانی و استفاده از راهنمایی‌های ایشان بود.

برخی می‌پرسند اگر سماوات به منظور توسعه اشتغال در جامعه هدف و هماهنگی بین نهادهای معلولیتی در همین راستا شکل گرفته چرا شما فعالیت‌های سماوات در این موضوع و نیز آمارها و اطلاعات کارهایی که انجام

داده اند را نیاورده‌اید یا کم آورده‌اید. در پاسخ باید گفت هر آنچه هیئت مدیره سماوات در اختیار ما قرار داد یا منتشر کرده باشد، ما در این کتاب آورده‌ایم می‌آوریم. در مورد نهادهای دیگر اعم از شبکه‌ها مثل مجمع هم‌اندیشی یا نهادهای منفرد مثل ابابصیر یا رعد الغدیر، همین خط‌مشی و رویه را داشته‌ایم و هیچ‌گاه تحلیل‌ها و ذهنیات خود را تثبیت نکرده‌ایم.

در پایان لازم است از دکتر سید ساعد مطهری مدیرعامل محترم سماوات و همه اشخاصی که در تکمیل این اثر کوشیدند و از مساعدت‌های حجت الاسلام المسالین سید ابوالوفاء شهرستانی نماینده آیت الله العظمی حاج سید علی شهرستانی تشکر نماییم. نیز خبگانی که انتقاد یا نکته اصلاحی یا تکمیلی دارند، متشکری می‌شود برای ما ارسال فرمایند.

علی توری

بهمن ماه ۱۳۹۶

پیشگفتار

موفقیت هر تشکل منوط به ارزیابی گذشته خود و برنامه‌ریزی برای آینده و نیز روابط صحیح و مستمری بر اعتماد با جامعه هدف است. سماوات به عنوان یک تشکل از این قاعده مستثنی نیست.

در جلد اول کتاب سماوات منتشره در زمستان ۹۵ از سوی دفتر فرهنگ معلولین توضیحاتی از چگونگی شکل‌گیری انجمن خیریه سماوات در قالب کتابی به نام «سماوات» تا تاریخ خط‌ری، فعالیت‌ها و نشست‌ها به پایه‌گذارش‌هایی از ویژه‌نامه سماوات و نیز سایت سماوات و اخبار، نشریات، خبرگزاری‌ها و منابعی که سابقه تاریخی معلولین ایران و جهان مرتبط بود حرکایت می‌کرد. برخی اشتباهات تایپی و غیره در کتاب اول تصحیح و چاپ رسید. از تاریخ اولین نشست بین‌المللی در سال ۹۲ تا اخذ پروانه تأسیس و ثبت در سطح ملی در سال ۹۵ به همت مدیرعامل وقت جناب آقای مهندس علی سلطانی، برآهه پیشکسوت ارزشمند و یکی از پایه‌گذاران رعد، رعد‌الغدیر و سماوات و... ۳۰ بار اصلی و اجرایی سماوات و نشست‌های سال‌های ۹۳، ۹۴، ۹۵ بر دوش ایشان و همکاران شریف رعد‌الغدیر بود.

در تاریخ ۲۱ خرداد ۹۶ بنا بر تصویب هیئت مدیره سماوات، بنوبت اداره سماوات به عهده اینجانب به اتفاق آرا گذارده شد. با قبول این مسئولیت وظیفه خود دیدم تا به جهت ایجاد ساختار و هدفمندی و برنامه‌ریزی سماوات و اعضای آن به چند کار اساسی پردازم.

اول - تعیین اهداف: در نشست چهارم چشم‌انداز سماوات را صراحتی و تنظیم نمودم و در همان نشست به تشریح ابعاد آن و نیز با همکاری جناب آقای هادی پور آیین‌نامه عضویت را تقدیم اعضا نمودم. متأسفانه تا زمان تصدی اینجانب در مورد اثرات این چشم‌انداز پیگیری صورت نگرفته بود لذا تصمیم بر این شد تا با یاری طلبیدن از جناب آقای دکتر محمد نوری که همواره خالصانه سماوات را از بدو

تأسیس تاکنون با همکاری علمی و پژوهشی همراهی نمود، کتاب دوم در مورد سماوات جهت معرفی اعضای سماوات (سازمان‌های مردم‌نهاد آموزش و اشتغال توان‌یابان) به مردم، مسئولان و خیریه‌ها توسط دفتر فرهنگ معلولین منتشر شود. برای انجام این مهم نیاز به اطلاعات وثیق آماری بود تا به چند موضوع پرداخته شود. ابتدا بیان تاریخچه‌ای از معلولیت، مؤسسات حامی معلولان در جهان شیعه و ایران، دوم معرفی اهداف و نوع نگاه اینجانب از ابتدا و تأسیس سماوات و تغییرات صورت گرفته و بالاخره ایجاد ساختار و اطلاع از وضعیت اعضای سماوات و چگونگی فعالیت آنها در قالب یک شبکه منسجم غیر ملموس و اصلاح حلقه‌های مفقوده این گزارش‌هایی که کتاب اول به آن استناد نموده بود.

لذا با طرح مسائلی از خیریه‌ها، آمار معلولین، میزان آموزش‌های ارائه شده، تعداد معلولین با کمبود معلولیت‌ها، مشخص شدن سطح مقاطع تحصیلی، تعداد مدارک اخذ شده، در زمینه آرزوی و بالاخره تعداد اشتغال یافتگان و نیز نوع مالکیت و میزان دارایی‌ها، انواع هزینه‌ها وآمدها و آشنا کردن بهره‌گران از این کتاب از شخصیت‌هایی که در قالب هیئت‌های امنا و مدیره مسئولیت امور این مؤسسات را به عهده دارند و جایگاه علمی و معنایی و ... آنان و همچنین معرفی مربیان و کارکنان و داوطلبان با اعلام دسترس تحصیلی و نیز معرفی معلولان و نرخ سنی و انواع معلولیت‌ها، تا از این داده‌ها اطلاعاتی به شرح ذیل به مردم و مؤسسات عضو سماوات داده شود.

۱. سؤالات به نحوی طراحی شده که مسئولین خبرسازان با مطالعه دقیق و عمیق آن متوجه شوند تا چه اندازه مستندسازی داشته‌اند، چه نقایص و اشکالات یا اشتباهاتی در مؤسسه خود با آن مواجه هستند و چگونه می‌توانند رفع معایب پرداخت یا به بهینه‌سازی آنچه عمل شده پرداخت و بر پایه اولویت‌بندی‌ها، بودجه و برنامه مؤسسه خود را تنظیم کرد و به‌طور شفاف پاسخگوی مردم و خیریه‌ها توان‌یابان بود.

الف - مطالبات آنان از انجمن خیریه سماوات چیست؟

ب - نیازهایشان کدامین است؟

ج - پیشنهادات و توصیه‌هایشان جهت بهبود و اصلاح برنامه‌ریزی کلان سماوات چیست؟ و ...

د - دارای چه میزان دارایی‌های کمی و کیفی هستند.

با دسترسی به این آمار، مردم و مسئولان متوجه خواهند شد که این مؤسسات از

چه پشتوانه علمی و ساختاری و با چه اهدافی به ارائه خدمات مشغول اند. از سوی دیگر سماوات با این مجموعه اطلاعاتی ارزشمند و عظیم با عزمی راسخ‌تر می‌تواند از دوست، مجلس، سازمان‌های بین‌المللی و... به عنوان مجموعه‌ای فاخر و مستند به اطلاعات آماری مشخص مطالبه‌گر، پیشنهاد دهنده و یاور باشد.

۲. در نشست اول تأکید بر آموزش بود در نشست دوم تأکید بر اشتغال بود که چنان ادامه دارد. در نشست سوم راه کار فعالیت بر پایه علمی و با ارائه چشم‌انداز مشخص شد که از نگرش سنتی می‌توان به نگرشی جدید بر پایه علم و تکنولوژی تغییر داد. در نشست چهارم تنها به تغییر بسنده نشد و تحول به همراه تغییر توصیه شد و در خرد در نشست آتی در نظر است خیریه‌ها از سنتی به مدرن از مدرن به پیش‌بینی و از دانش‌بنیان به خرد بنیان و خودباوری و با نگرشی بر پایه خرد جمعی دست آیند و مجموعه خیریه‌ها در قالب شبکه‌ای وسیع با همکاری با مردم و مسئولان مشهور جهان، چرخ چرخنده ده درصد از جامعه جهانی که از امکانات برابر با دیگر اعضای جامعه برخوردار نیستند (به حکایت آمار در سال ۲۰۲۵ کل معلولان و سالمندان جهان بیش از یک سوم جمعیت را تشکیل خواهند داد) را به شتابی مناسب با افزایش معلولان به سال ۲۰۳۰ رساند.

چنین امری در سایه سار پشتیبانی یکایک عزیزان عضو سماوات، مؤسسات همراه و همکار و یاور سماوات چون دفتر فرهنگ معلولین، بنیاد خیریه راهبری آلاء و خیریه‌ها و مؤسساتی که به زودی جهت همیاری و همکاری به ما خواهند پیوست میسر می‌گردد.

دکتر ساعد مطهری

مدیرعامل انجمن خیریه سماوات